

[Nymann]

deres, således at den tilpasses samfundets økonomiske muligheder i øjeblikket.

Det var selvfølgelig dejligt, hvis man kunne udvide fredningsområdet og mange andre områder i vort samfund, men vi mener, at den økonomiske situation er sådan i øjeblikket, at vi ikke kan spænde det økonomiske mere. Fredning er ligesom alt andet ressourcetrækkende, og det har landet ikke råd til.

Ingerlise Koefoed (SF):

Fra SFs side kan vi give tilsagn om at støtte forslaget om en udskydelse af revisionen af bygningsfredningsloven. Dels er loven meget ny, og den bør nok have et års tid endnu at virke i, før man vurderer behovet for justeringer, dels finder vi det vigtigt, at det udvalg, der beskæftiger sig med samarbejdet mellem museerne og fredningsmyndighederne, bliver færdigt med sit arbejde og kan komme frem med nogle forslag og overvejelser i forbindelse med lovrevisionen.

Der ligger en del problemer i, at nogle museumsopgaver, bl. a. fortidsmindeforvaltningen, er overgået til miljøministeriet, og vi mener, det er vigtigt, at det udvalg, der beskæftiger sig med samarbejdet, kommer med nogle udtalelser om dette område, før man skridter til en revision, og før man endelig beslutter sig til, hvor museumsopgaverne – i denne forbindelse fortidsmindeopgaverne – egentlig hører hjemme.

Janne Normann (RV):

Da mit partis ordfører på området, hr. Dræbye, ikke kan være til stede, skal jeg komme med et par bemærkninger om lovforslaget.

I sig selv har vi ikke noget imod at udsætte revisionen af bygningsfredningsloven et år. Der er, som ministeren gør opmærksom på, ikke gået ret lang tid, siden loven trådte i kraft i 1979. På den anden side griber udsættelse af sådanne frister om sig, ikke mindst begrundet i, at et udvalgsarbejde ikke er blevet færdigt. Det må ministeren gerne have i mente i forbindelse med fordelingen af beskæftigelsesmidler.

Brusvang (CD):

Med den i bemærkningerne til lovforslaget anførte begrundelse vedrørende det igangvæ-

rende udvalgsarbejde kan CD tiltræde det foreliggende forslag.

Flygaard (DR):

På retsforbundets vegne skal jeg meddele, at vi tager det fremsatte lovforslag til efterretning.

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg vil gerne takke alle partierne minus fremskridtspartiet for forståelse for, hvorfor vi bør udskyde behandlingen af et revisionsforslag til næste samling.

Til hr. Ole Bernt Henriksen kan jeg sige, at jeg har måske nok gjort mig nogle tanker, men vi ønsker at udskyde en lovrevision, indtil vi får et resultat af det arbejde, der for øjeblikket udføres i udvalget, og før vi får de resultater, ville det være forkert af mig at give udtryk for, hvad jeg havde af mening om, hvilke revisioner der skal ske. Man kunne med nogen ret sige, at udvalgsarbejdet ville være ret forgæves, hvis jeg ikke var villig til at vente, til det resultat forelå.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går forslaget direkte til anden behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om stats-tilskud m. v. til museer.

(Lovforslag nr. L 40. Fremsat 8/10 81).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Søren Hansen (S):

Socialdemokratiet kan tilslutte sig lovforslaget, ikke mindst fordi vi naturligvis finder det vigtigt, at det udvalgsarbejde, der er be-

[Søren Hansen]

skrevet i bemærkningerne til lovforslaget, bliver færdigt, sådan at man kan finde en fornuftig og rigtig fordeling af opgaverne i forbindelse med de arkæologiske undersøgelser.

Vi vil samtidig gerne understrege, at de danske museer jo har andre og flere problemer end dem, der er omfattet af det udvalgsarbejde, der her er tale om, og som er den egentlige årsag til udskydelsen af lovrevisionen. De drøftelser, vi har haft i kulturudvalget det seneste års tid, har bl. a. vist, at museumsspørgsmålet optager partierne, og det er da en rigtig og en god og en rar ting, men samtidig har man konstateret i debatterne både i udvalget og andre steder, at besparelseskravene, ønskerne om, at det offentlige sparer på sine udgifter, er nok så udtalte, også på kulturområdet. Jeg har bemærket med tilfredshed, at de massive besparelseskrav bliver lidt mindre bastante, når man når til realiteterne og til de enkelte eksempler på, hvad resultatet af besparelser vil blive. Det viser lidt om holdbarheden af de synspunkter, der her er tale om.

Jeg går ud fra, at vi med udskydelsen ikke blot får lejlighed til at få resultaterne af det igangværende udvalgsarbejde ind i det lovforberedende arbejde, men også får mulighed for i den periode, der nu bliver tale om her, at få en ordentlig, dybtgående kortlægning af museernes vanskeligheder, sådan at vi kan få hele problemkomplekset med ind i det arbejde, der skal gå forud for den egentlige lovrevision.

Mette Madsen (V):

Jeg vil begynde med en kort bemærkning til socialdemokratiets ordfører, idet jeg gerne vil gøre opmærksom på, at venstre har stemt for alle de ekstra aktstykker, der er kommet for at gavne bl.a. nationalmuseet gennem de senere år, og at venstre også i forbindelse med skattelovgivningen om fritagelse for skat af tilskud fra bygningsfredningsfonden prøvede at få reglen udvidet, så den også kom til at gælde for private fondes tilskud. Det kunne vi ikke få igennem for socialdemokratiet. Det havde også været en hjælp på dette område.

Det, vi skal tale om i dag, er en udsættelse af revisionen af disse to love, og begrundelsen for at udsætte revisionen af de to love er

fra begge ministres side, at Møllmannudvalget endnu ikke har afsluttet sit arbejde. Det, som Møllmannudvalget skal afklare, er, hvor grænserne skal gå mellem fredningsstyrelsens og museernes arbejde og beføjelser, ligesom man skal komme med forslag til praktisk samarbejde for at undgå det ressourcespild og den dobbeltadministration, det uvægerlig medfører, når to sammenhængende funktioner er opsplittet på to forskellige ministerier. Det er jo tilfældet med det antikvariske område, efter at fredningsstyrelsens og de fleste af rigsantikvarens beføjelser gennem 1970erne efterhånden er blevet overført til miljøministeriet.

Naturligvis er et effektivt museumsarbejde ikke afhængigt af, hvilket ministerium det hører under. Det er opsplitningen af sammenhørende funktioner på forskellige ministerier, der er u hensigtsmæssig, og som giver anledning til overlappning og opbygning af tvillingepyramider. At denne fare forelå, blev klart for os, da kulturudvalget i 1976 arbejdede med museumsloven. Det var derfor, venstre ved fremsættelsen af bygningsfredningsloven i 1978 betingede sig, at der blev nedsat et udvalg til at afklare, hvor grænserne for fremtiden skulle gå mellem de to ministerier, hvem der skal grave, dokumentere, forske og registrere, hvem der skal konservere, opbevare, udstille og formidle – og så naturligvis, hvem der skal betale for hvad. Det udvalg, der dengang blev nedsat, fik navnet Møllmannudvalget efter sin formand, og det er altså resultatet af dette udvalgs arbejde, vi nu afventer.

Venstre vil naturligvis gå med til udsættelsen af lovrevisionerne, men det må være en forudsætning, at der ikke sker væsentlige ændringer inden for de berørte områder, mens udvalget arbejder, hverken personalemæssigt eller ved omlægninger på de områder, der klart ligger inden for de emner, Møllmannudvalget behandler.

Vi går også ud fra, at arbejdet afsluttes inden for den frist, der nu er nævnt i bemærkningerne. Det haster af mange grunde – nogle er allerede nævnt her i dag – ikke mindst fordi det berører et område, hvor Nationalmuseet er blevet berøvet et grundlæggende arbejdsfelt, nemlig den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed. Denne virksomhed danner udgangspunkt for museernes videnskabelige arbejde og dermed også for for-

[Mette Madsen]

midlingen af de arkæologiske forskningsresultater til befolkningen gennem udstillingsvirksomhed og publikationer.

En forklaring på, at nationalmuseets status har kunnet ændres administrativt, ligger i, at der aldrig er givet nogen lov for nationalmuseet. Grundlaget for denne store statsinstitution virke har udelukkende været finansloveteksten i de årlige finanslove. Denne manglende lov og især den manglende formålsparagraf betyder, at nationalmuseet er ret ubeskyttet mod beskæring af arbejdsområder. Derfor vil jeg igen i dag, som jeg gjorde ved åbningsdebatten den 9. oktober 1980 og ved debatten om kulturministerens redegørelse her i foråret, opfordre ministeren til at ned sætte et lovforberedende udvalg, der skal være færdigt samtidig med Møllmannudvalget, så nationalmuseet, når vi skal til at revidere museumsloven, kan indgå som en del af museumsloven, med en formålsparagraf, der klart beskriver, hvad der er nationalmuseets arbejdsområder, og hvad der er nationalmuseets forpligtelser, samtidig med at det fastslås, at såvel vragloven som loven om danefæ forbliver i nationalmuseets regie.

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg skal kort sige, at vi naturligvis også beklager den udsættelse, der er blevet nødvendig, fordi udvalget endnu ikke er færdigt med at bearbejde disse spørgsmål. Vi vil være med til at udsætte revisionen af loven, men beklager det som sagt. Jeg ser også frem til, at der kommer en redegørelse fra udvalget, men jeg skal ikke undlade allerede nu at sige, at jeg håber på, at de fredede bygninger i videre omfang bliver underlagt museerne, altså nationalmuseets område.

Poulsgaard (FP):

Det er en uskik, ministeren er kommet ind på, at vi skal udskyde revisionen af de forskellige love. Vi skal vente på udvalgsbetænkninger og kommissionsberetninger, og jeg ved ikke hvad. Vi ved jo udmærket godt, hvad det er, vi venter på. Det, vi venter på, er noget, der koster skatteborgerne betydelig flere penge. Vi fik allerede en forsmag på det her ved første behandling af dette lille lovforslag, hvor hr. Søren Hansen sagde: men det ser ud til, at kulturområdet gud ske lov er friholdt, når der skal spares. Vi må ind-

rømme, at det ser det ud til. Kulturministeren har ganske frejdigt sagt, at kulturpolitikken ikke er underlagt den økonomiske politik, men er overordnet den økonomiske politik. Vi har også statsministerens ord for, at sådan er det, og herefter har vi alle os at rette.

Vi kunne også høre, at fru Mette Madsen fra venstre slog sig til ridder på, at man ikke skulle spare to flade ører på kulturområdet, og at venstre har stemt for enhver ekstrabevilling. Det var fru Mette Madsen stolt af. Ja vel, men så skal man ikke samtidig gå rundt og være sparehelt og være frelser af land og rige. Hvorfor kan man ikke begynde at snakke lidt mere fornuftig politik i dette høje ting?

Vi sidder nu og snakker om, at vi skal hæve telefonprisen. Det skal være dyrere at telefonere. Vi skal hæve porto. Det skal være dyrere at skrive et brev. Men det skal være gratis at gå på museum. Er det en naturlov, at det skal være gratis at gå på museum og den slags ting? Tænk på alle dem, der er tvangsindlagt til at rende rundt på de museer. Jeg tænker på skoleelever og alle mulige andre. De bruger en masse penge til is og sodavand og den slags ting. Det gjorde såmænd ikke det mindste, om de skulle betale en femmer for at komme ind på et museum – eller hvad vi nu skal op på; der har jo været en prisstigning. I øjeblikket er de helt fritaget for at betale, det er simpelt hen fredhelligt, det har vi at rette os efter.

Nu skal vi altså afvente et udvalgsarbejde, der vil gøre det endnu dyrere for skatteborgerne. Selvfølgelig kan fremskridtspartiet ikke medvirke til det. Vi kan lige så godt tage den ballade nu og så få skabt ordnede forhold på museumsområdet.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg ved aldrig, om det er en fordel eller en ulempe at komme efter hr. Poulsgaards klovnerier heroppe på talerstolen, men jeg tager det roligt.

Det er lidt kedeligt, at revisionen af museumsloven skal udskydes et år, for loven har jo virket i 4-5 år, og det er rigtigt, som hr. Søren Hansen sagde, at der er behov for justering på en del områder. Der er behov for, at vi går nøjere ind i loven og ser på, hvor-

[Ingerlise Koefoed]

dan den har virket, og hvordan vi synes den kunne ændres.

Som jeg sagde ved behandlingen af det forrige lovforslag, er det imidlertid også vigtigt, at Møllmannudvalget, som skal udtale sig om samarbejdet mellem museerne og fredningsmyndighederne, får afsluttet de overvejelser, inden loven bliver revideret. Men så vil jeg altså også bede om, at det bliver pålagt udvalget at blive færdig i god tid inden næste folketingsår, så der kan komme en revision.

Vi er, som jeg antydede før, noget tvivlende over for, at nogle af museumsopgaverne, bl.a. forvaltningen af fortidsminderne, er gået over til miljøministeriet, og vi ser frem til vurderingen af, hvordan det er gået, og om det ikke var bedre at flytte museumsopgaver tilbage til kulturministeriet, der jo stadig er og bør være ressortministerium for nationalmuseet.

Vi kan altså om end med nogen tøven give tilsagn om støtte til udsættelse af revisionen. Jeg vil gerne spørge her: bliver Møllmannudvalget færdigt i så god tid, at vi kan få den lovrevision til næste år, og er man i øvrigt i gang med at vurdere, hvad der ellers skal revideres i loven? Har man nedsat det lovforberedende udvalg, som fru Mette Madsen omtalte?

Vi afstod før fra at få udvalgsarbejde om bygningsfredningsloven, men jeg vil godt sige her, at jeg mener ikke, vi skal afstå fra et udvalgsarbejde vedrørende dette lovforslag.

Janne Normann (RV):

Da mit partis ordfører, hr. Bernhard Baunsgaard, er forhindret i at være til stede, skal jeg på det radikale venstres vegne bare give tilslutning til en udskydelse af lovrevisionen.

Flygaard (DR):

Da mit partis ordfører vedrørende det foreliggende lovforslag ikke kan være til stede, skal jeg på mit partis vegne meddele, at vi tager ministerens forslag til efterretning.

Jeg kan ikke lade være med at komme med den bemærkning til hr. Poulsgaard, at jeg mener, det er helt afgørende for et folks kulturelle arv, at man får bevaret de værdier,

man har fra fortiden, således at nutiden og fremtiden også kan nyde godt af dem.

Brusvang (CD):

CD kan tilslutte sig det fremsatte lovforslag om udskydelse af revisionen med den begrundelse, der er anført i bemærkningerne, nemlig det igangværende udvalgsarbejde.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg vil gerne takke partierne for den forståelse, de har vist for nødvendigheden af, at vi udskyder en revision af museumsloven som en konsekvens af det arbejde, der i øjeblikket foregår i det såkaldte Møllmannudvalg med hensyn til at undersøge mulighederne for at komme med forslag, der skal sikre os varetagelsen af opgaverne i relation til lovgivningen om bygningsfredning og lovgivningen om fortidsminder i et meget nært samarbejde imellem fredningsmyndighederne, museerne og de lokalhistoriske arkiver – og ikke mindst med henblik på at bevare museerne og arkiverne som videnskabelige institutioner. Det er helt afgørende, at revisionen af museumsloven kommer til at omhandle disse forhold. Derfor er udskydelsen nødvendig.

Flere ordførere har spurgt mig om forberedelsesarbejdet med hensyn til de øvrige sider af lovgivningsarbejdet. Jeg er helt enig i hr. Søren Hansens bemærkninger om det vigtige i at være opmærksom på, at vi her har med et langt større kompleks af forhold at gøre end det, der er anledningen til en udskydelse af lovens revision. Jeg kan sige, at det forberedende arbejde er i fuld gang. Det foregår i øjeblikket i statens museumsnævn, og når resultatet af museumsnævnets forberedelsesarbejde foreligger for os, vil vi tage stilling til, hvorledes det lovforberedende arbejde derefter skal fortsættes.

Med hensyn til arbejdet i Møllmannudvalget kan jeg sige, at det er mit indtryk af de referater, jeg får, at arbejdet skrider godt frem, så jeg er optimistisk med hensyn til dets afslutning i løbet af denne vinter.

Poulsgaard (FP):

Det er til ære for hr. Flygaard. Hvis hr. Flygaard hørte lidt efter, kunne hr. Flygaard have hørt, at jeg sagde, vi skulle til at tage en

[Poulsgaard]

større entréindtægt for at få nogle penge i kassen. Jeg er da fuldstændig enig med hr. Flygaard i, at der er kulturminder, der skal bevares. Derfor har vi også på finansloven afsat midler til at bevare disse kulturminder. Men vi behøver ikke at bevare 4.000–5.000 eller 6.000 stenøkser. Det er ikke nødvendigt, at vi har stenøkser alle sammen. Så længe den økonomiske krise er så udtalt, som den er, og riget fattes penge, som det gør, så har vi faktisk foreslået og sat penge af til, at vi putter en del i mølposen. Når vi så får en fremskridtsregering og vi får rettet op på situationen igen, kan vi tage det ud af mølposen. Men minderne skal bevares, det er vi hundrede procent enige om.

Mette Madsen (V):

Som medlem af statens museumsnævn kan jeg bekræfte, at vi naturligvis i lang tid har beskæftiget os med, hvordan vi ønsker at forslaget til lovrevision skal se ud, men det lovforberedende udvalg, jeg nu tre gange har bedt ministeren nedsætte, er jo et specielt udvalg om nationalmuseet. Jeg mener ikke, at det er blevet sagt – eller at det er ønsket fra ministerens side – at statens museumsnævn skal forberede en lovgivning om nationalmuseet. Jeg tror, ministeren er meget positiv over for det; det lød det til, så længe ministeren troede, at det indgik i det andet. Derfor vil jeg spørge: vil ministeren nedsætte et specielt lovforberedende udvalg om nationalmuseet?

Flygaard (DR):

Det glæder mig, at der trods alt er områder inden for det kulturelle, hvor hr. Poulsgaard og jeg er enige, især når det er på mine betingelser og ikke på hr. Poulsgaards betingelser. Hvis det er således, at man virkelig skal bevare fortiden for nutiden og fremtiden, så bliver man altså nødt til at erkende, at det kommer til at koste en lille smule. Jeg mener, det er et ganske naturligt led i en opdragelse og i en uddannelse også for folkeskolens elever, at man viser dem fortidsminderne på vores museer.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at det må være nogle højst besynderlige stenøkser, hr. Poulsgaard beskæftiger sig med, hvis det er således, at det er nødvendigt at lægge dem i mølpose. Det har jeg aldrig hørt om før.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

I anledning af fru Mette Madsens fornyede spørgsmål til mig vil jeg gentage, hvad jeg sagde før: at jeg vil afvente den redegørelse, jeg vil få fra statens museumsnævn. Når den foreligger, vil jeg tage stilling til, hvorledes det lovforberedende arbejde skal fortsætte. Jeg kan forsikre fru Mette Madsen om, at det lovforberedende arbejde vil blive foretaget grundigt og med megen omhu.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om regulering af fiskeriet.

(Lovforslag nr. L 55. Fremsat 15/10 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ervin Jensen (S):

Baggrunden for nærværende lovforslag er fiskeriministerens ønske om at få udskudt revisionen af loven om regulering af fiskeriet. Da loven i 1979 blev vedtaget, forventede man, at vi i indeværende folketingssamling ville være nået så langt med forhandlingerne om en fælles EF-fiskeripolitik, at der havde været grundlag for en eventuel ændring af den nationale reguleringslov. Vi må selvfølgelig beklage, at det endnu ikke er lykkedes at få afklaret EFs fiskeripolitik – med det til følge, at der fortsat er uvished om, hvad fremtiden vil være for det danske fiskerierhverv. Vi kan på denne baggrund tilslutte os ministerens lovforslag om, at revisionen af